

GAZETKA PRZEDSZKOLNA OSOWIACZEK

Miesięcznik Przedszkola nr 87 w Gdańsku - Osowej nr 202 1 październik 2026 r.

KONTAKT: tel. (58) 554-55-88

e-mail: sekretariat@p87.edu.gdansk.pl

strona internetowa: <https://p87.edu.gdansk.pl>

Witajcie,
Drodzy Rodzice!

Jesień
w Naszym Przedszkolu

Witamy w październikowym wydaniu naszej gazetki! Przed nami miesiąc pełen jesiennych odkryć, wspólnej zabawy i ciekawych doświadczeń.

Liście, kasztany, żołędzie
i dynie — razem odkrywamy
piękno jesieni!

Co znajdziecie
w tym numerze?

Kalendarium wydarzeń, aktywności dla rodzin, kącik dla dzieci i ważne przypomnienia.

PAŹDZIERNIK
2026

Od nauczycieli

Z radością oddajemy w Wasze ręce październikowe wydanie naszej gazetki. Życzymy miłej lektury!

WIĘCEJ INFORMACJI
NA NASZEJ STRONIE

Co wydarzy się w październiku?

Przed nami miesiąc pełen jesiennych odkryć i ważnych wydarzeń! Poniżej znajdziecie kalendarium najważniejszych dat oraz przypomnienia organizacyjne. Zapraszamy do lektury!

Kalendarium wydarzeń:

 Dzień chleba
09 października

 Dzień Drzewa
10 października

 Dzień Edukacji Narodowej
15 października

 Jesienne pąsy - zabawy taneczne
22 października

★ Ważne dla rodziców:

 Ubieramy dzieci warstwowo – pogoda jest zmienna, warto mieć przy sobie dodatkową bluzę lub kurteczkę.

 Prosimy o komplet ubrań na zmianę w szatni – na wszelki wypadek!

 Podpisujemy odzież i obuwie – ułatwia to odnalezienie zagubionych rzeczy.

 Aktualizujemy numery kontaktowe – prosimy o sprawdzenie, czy dane w dokumentach są aktualne.

 Informujemy nauczycielki o alergiach, ważnych potrzebach i zmianach w samopoczuciu dziecka.

Nasza kadra

dyrektor - mgr Grażyna Jeziorna
wicedyrektor - mgr Katarzyna Pułtorak

Grupa I - Krasnoludki
mgr Ewa Hallmann
mgr Monika Krasucka
Pomoc nauczyciela: p. Daria
Pomoc: p. Monika

Grupa II- Smerfy
mgr Grażyna Jeziorna
mgr Barbara Chrabkowska
Pomoc nauczyciela: p. Agnieszka
Pomoc: p. Kamila

Grupa III Biedronki
lic. Katarzyna Dymowska
mgr Katarzyna Pułtorak
Pomoc: p. Kasia

Grupa IV Motyle
mgr inż. Edyta Górka
Pomoc nauczyciela: p. Agata
Pomoc: p. Elwira

Grupa V Elfy
mgr Justyna Las
Pomoc: p. Magda

Grupa VI Słoneczka
mgr Agnieszka Utnicka - Kos
Pomoc: p. Bożena

Grupa VII Chmurki
mgr Krystyna Bichowska
mgr Weronika Bizewska
Pomoc: p. Maria

Angielski z podstawy programowej i lektor języka angielskiego: lic. Agnieszka Antropik

Pedagog specjalny: mgr Lucyna Jamruszka
Psycholog: mgr Magdalena Karniluk

Logopeda: mgr Lucyna Jamruszka, mgr inż. Edyta Górka

Nauczyciel religii: ks. Tadeusz

Konserwator: p. Sławek
Ogrodnik: p. Basia

Co u nas słysząc? Jesień w przedszkolu!

W październiku nasze przedszkole zamienia się w prawdziwe laboratorium jesiennych odkryć! Dzieci codziennie poznają oznaki jesieni — obserwują zmieniające się kolory liści, zbierają kasztany i żołędzie, słuchają szelestu suchych liści pod stopami.

Zabawy badawcze z liśćmi i kasztanami

Maluchy z wielkim zaangażowaniem sortują liście według kolorów i kształtów, mierzą ich wielkość i tworzą własne zielniki. Kasztany służą do ćwiczeń matematycznych — liczymy, porównujemy, układamy wzory. To nauka przez zabawę w najpiękniejszym wydaniu!

Prace plastyczne

W tym miesiącu powstają wyjątkowe dzieła sztuki: jesiennie drzewa z odcisków palców, mozaiki z suszonych liści, jeże z kasztanów i wykałaczek oraz kolorowe wieńce z darów lasu. Prace dzieci będą zdobić nasze sale i korytarze — zapraszamy do podziwiania!

Ćwiczenia ruchowe

Jesień to doskonały czas na aktywność na świeżym powietrzu. Podczas spacerów ćwiczymy równowagę, skaczemy przez kałuże, organizujemy wyścigi z kasztanami. W sali bawimy się przy muzyce naśladując wiatr, opadające liście i śpiące zwierzęta.

Kącik dla rodziców — spokojne wejście w jesień

Jesień to czas zmian — krótsze dni, chłodniejsze poranki i nowe rytmy dnia mogą być dla dzieci wyzwaniem. Warto zadbać o stałą, przewidywalną rutynę: regularne godziny wstawania, posiłków i zasypiania pomagają maluchowi czuć się bezpiecznie. Rozmawiajcie z dziećmi o tym, co widzą za oknem — o liściach, deszczu, wietrze. Wspólne obserwowanie przyrody buduje ciekawość świata i daje poczucie bliskości.

Wieczorny rytuał — ciepła kąpiel, bajka, przytulanie — to najlepszy sposób na wyciszenie po aktywnym dniu w przedszkolu.

Pamiętajcie, że odpowiedni ubiór to podstawa dobrego samopoczucia. Ubierajcie dzieci warstwowo, by łatwo dostosować strój do temperatury. Czapka, szalik i rękawiczki niech zawsze czekają w szafeczce!

Jesień razem — pomysły na rodzinne chwile

Spacer z poszukiwaniem liści: wybierzcie się do parku lub lasu i zbierzcie jak najwięcej różnokolorowych liści. Kto znajdzie największy? Kto znajdzie najciekawszy kształt?

Jesienny kolaż: w domu ułóżcie z zebranych skarbów piękny obraz i przyklejcie go na karton. Gotowe dzieło sztuki na lodówkę!

Liczenie kasztanów: posortujcie kasztany według wielkości, policzcie je razem, zróbcie z nich węża lub wieżę. Świetna zabawa i nauka matematyki!

Wspólne czytanie: wybierzcie książkę o jesieni i czytajcie razem przed snem. Rozmowa o przeczytanej historii to najpiękniejszy wieczorny rytuał.

Październik w przedszkolu to miesiąc pełen kolorów, zapachu liści i radości odkrywania. Dziękujemy, że jesteście z nami w tej wyjątkowej podróży przez jesień!

Wasze zaangażowanie i codzienna rozmowa z dzieckiem o tym, czego doświadcza w przedszkolu, jest dla nas ogromnym wsparciem. Razem tworzymy piękne wspomnienia!

INTEGRACJA SENSORYCZNA — WARTO WIEDZIEĆ

Informacje dla rodziców przedszkolaków

Drodzy Rodzice!

Październik to światowy miesiąc wiedzy o integracji sensorycznej. SI to sposób, w jaki mózg odbiera i przetwarza bodźce ze zmysłów. Gdy ten proces jest zaburzony, dziecko może mieć trudności z zachowaniem, emocjami i nauką.

Sygnały, na które warto zwrócić uwagę

Nadwrażliwość — unikanie bodźców

- Dziecko zatyka uszy na głośne dźwięki.
- Przeszkadzają mu metki i szwy.
- Unika huśtawek.
- Odmawia jedzenia potraw o określonej konsystencji.

Trudności z motoryką

- Dziecko często się potyka.
- Może wydawać się niezgrabne.
- Ma trudności z rysowaniem, wycinaniem, zapinaniem guzików lub łapaniem piłki.

Podwrażliwość — poszukiwanie bodźców

- Dziecko jest w ciągłym ruchu.
- Celowo wpada na przedmioty i ludzi.
- Mówi bardzo głośno.
- Intensywnie dotyka wszystkiego lub bierze rzeczy do buzi.

Emocje i koncentracja

- Dziecko łatwo wpada w złość z powodu nadmiaru bodźców (przebodźcowanie).
- Szybko się rozprasza.
- Ma trudności ze skupieniem uwagi.

Pamiętaj!

Jeden objaw to za mało, aby mówić o zaburzeniach integracji sensorycznej. Jeśli jednak niepokoi Cię wiele opisanych zachowań, warto skonsultować się z terapeutą SI. Wczesna diagnoza i terapia przez zabawę mogą przynieść bardzo dobre efekty.

Październik

miesiącem świadomości sensorycznej

Rodzicu!

Jeśli Twoje dziecko wykazuje trudności
z rozwojem zmysłów
- zapraszam na konsultacje.

ROLA INTEGRACJI SENSORYCZNEJ W ROZWOJU DZIECKA

Czym jest integracja sensoryczna i jaki ma wpływ na rozwój dziecka?

Rola integracji sensorycznej w rozwoju dziecka

Czym jest integracja sensoryczna i jaki ma wpływ na rozwój dziecka?

Integracja sensoryczna jest terminem opisującym proces scalania przez układ nerwowy wrażeń zmysłowych odbieranych przez ciało. Proces ten umożliwia organizmowi odpowiednie reagowanie na bodźce płynące z otoczenia oraz z wnętrza własnego ciała. Zmysły dostarczają nam informacji, których potrzebujemy, aby prawidłowo funkcjonować. Pierwszym zadaniem zmysłów jest pomoc w przetrwaniu. Drugim — po zapewnieniu nam bezpieczeństwa — jest wspieranie uczenia się, aktywności i kreatywności.

Poznanie świata wszystkimi zmysłami jest ważną częścią rozwoju dziecka.

ZMYSŁY I ROZWÓJ DZIECKA

Jak zmysły wpływają na uczenie się i rozwój dziecka.

Zmysły i rozwój dziecka

Zmysły dostarczają informacji zarówno z zewnątrz, jak i z wewnątrz organizmu. Do zmysłów odbierających informacje z otoczenia należą: dotyk, wzrok, słuch, smak i węch. Natomiast informacje płynące z wnętrza ciała odbierają między innymi: zmysł przedsionkowy, związany z funkcjonowaniem ucha wewnętrznego; zmysł proprioceptywny, czyli czucie głębokie, odbierające informacje z mięśni i stawów; oraz interocepcja, która dostarcza informacji o stanie narządów wewnętrznych.

Jak wynika z teorii i założeń integracji sensorycznej, rozwój między innymi zdolności uczenia się, mowy, percepcji słuchowej i wzrokowej, koordynacji ruchowej, poczucia bezpieczeństwa grawitacyjnego oraz sfery emocjonalnej dziecka jest związany z jego rozwojem sensomotorycznym.

Zgadzam się z twierdzeniem twórczyni metody, dr A. Jean Ayres, która zaznacza, że uczenie się jest funkcją układu nerwowego:

„Ponad 80% układu nerwowego zaangażowane jest w przetwarzanie bądź organizowanie sensorycznych informacji wejściowych, co sprawia, że mózg jest przede wszystkim urządzeniem przetwarzania sensorycznego”.

Im lepiej układy sensoryczne ze sobą współpracują, tym sprawniej przebiega proces uczenia się. Mózg funkcjonuje jako jedna całość. Każda część układu nerwowego ma do wypełnienia określone zadania, ale jednocześnie jest zależna i współzależna od innych części. Uczenie się jest więc funkcją wszystkich czynności układu nerwowego i całościowego działania mózgu.

ZNACZENIE PODSTAWOWYCH UKŁADÓW SENSORYCZNYCH

Integracja zmysłów dla rozwoju dziecka

Ayres podkreśla znaczenie układów: dotykowego, przedsionkowego i proprioceptywnego. Układ dotykowy dostarcza informacji płynących ze skóry, układ przedsionkowy, nazywany również zmysłem równowagi, odbiera informacje dotyczące ruchu i położenia ciała, natomiast układ proprioceptywny odpowiada za czucie głębokie, czyli czucie własnego ciała.

Te trzy zmysły mają fundamentalne znaczenie dla funkcjonowania i prawidłowego rozwoju dziecka. Kiedy działają sprawnie, dziecko może kierować swoje oczy, uszy i uwagę na świat zewnętrzny. Ich prawidłowa integracja wraz z układem smaku i węchu stanowi podstawę funkcjonowania zmysłów wyższego rzędu, czyli wzroku, słuchu oraz bardziej złożonych umiejętności.

Jaką rolę odgrywają poszczególne zmysły i jak zaburzenia w ich działaniu wpływają na funkcjonowanie dziecka?

Układ przedsionkowy

Układ przedsionkowy umożliwia odbieranie wrażeń ruchowych oraz informacji dotyczących siły grawitacji. Ma wpływ na napięcie mięśniowe w obrębie całego ciała, ruchy gałek ocznych, reakcje równoważne, utrzymanie właściwej postawy ciała, koordynację i płynność ruchów.

Ponadto wzmacnia działanie układu nerwowego oraz koordynuje odbiór wrażeń z układu słuchowego, wzrokowego i dotykowego.

Nieprawidłowym funkcjonowaniem systemu przedsionkowo-proprioceptywnego możemy tłumaczyć między innymi „dziwny” chód dziecka — chodzenie na szeroko rozstawionych nogach lub na palcach — a także brak umiejętności jazdy na rowerze czy gry w piłkę.

SYSTEMY SENSORYCZNE A ROZWÓJ DZIECKA

Układ dotykowy, proprioceptywny i wzrok

Układ Dotykowy

Układ dotykowy jest najbardziej pierwotnym i największym systemem zmysłowym człowieka. Odgrywa bardzo ważną rolę w rozwoju dziecka. Z całej powierzchni skóry napływają do niemal wszystkich obszarów mózgu wrażenia dotykowe.

Dzięki układowi dotykowemu jesteśmy w stanie, bez udziału wzroku, stwierdzić, czego dotykamy, gdzie jesteśmy dotykani, a także różnicować ból i temperaturę.

Układ dotykowy ma wpływ na: **poczucie bezpieczeństwa, równowagę emocjonalną, koncentrację uwagi, funkcje ruchowe i planowanie ruchowe**, czyli prakcję. Oddziałuje również na układ wzrokowy i słuchowy.

Układ Proprioceptywny

System propriocepcji współpracuje z układem przedsionkowym. Odbiera informacje ze ścięgien, mięśni i stawów. Pozwala budować schemat własnego ciała, wpływa na rozwój funkcji motorycznych i koordynację ruchów.

Układ proprioceptywny umożliwia sprawne poruszanie się i wykonywanie różnych czynności bez konieczności stałej kontroli wzrokowej. Dzięki niemu dziecko może lepiej orientować się w położeniu własnego ciała, planować ruch oraz dostosowywać jego siłę do wykonywanego zadania.

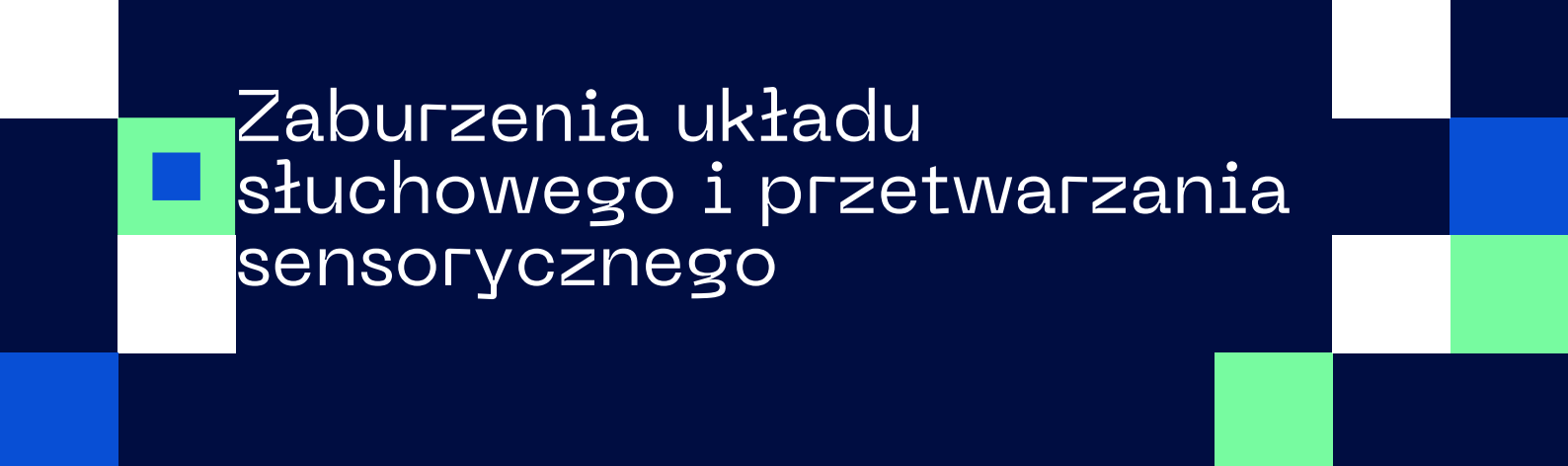
Zmysł Wzroku

Zmysł wzroku jest najbardziej wyspecjalizowanym układem sensorycznym i najpóźniej osiąga dojrzałość funkcjonalną.

Dla harmonijnego funkcjonowania obie półkule mózgowe muszą ze sobą współdziałać i działać w sposób skoordynowany. Jeśli współpraca półkul jest zakłócona, u dziecka mogą pojawić się trudności w nauce, takie jak mylenie cyfr, problemy z orientacją w przestrzeni czy trudności w prawidłowej analizie materiału wzrokowego.

Podsumowanie

Zrozumienie i wspieranie rozwoju kluczowych układów sensorycznych – dotykowego, proprioceptywnego oraz wzroku – jest fundamentalne dla harmonijnego rozwoju dziecka. Zaniedbanie lub zakłócenie funkcjonowania któregośkolwiek z tych systemów może prowadzić do różnorodnych trudności, wpływając na naukę, zachowanie i ogólne samopoczucie dziecka.

Zaburzenia układu słuchowego i przetwarzania sensorycznego

Układ słuchowy

Układ słuchowy jest anatomicznie związany z układem przedsionkowym. Podobnie jak w przypadku wzroku, dziecko może mieć trudności w zakresie przetwarzania słuchowego pomimo prawidłowej ostrości słuchu.

Może wówczas sprawiać wrażenie osoby z niedosłuchem, która nie słyszy, co się do niej mówi. Dziecko może mieć trudności z rozumieniem komunikatów słownych, wyodrębnianiem głosu z tła dźwiękowego lub skupieniem uwagi na wypowiedzi drugiej osoby.

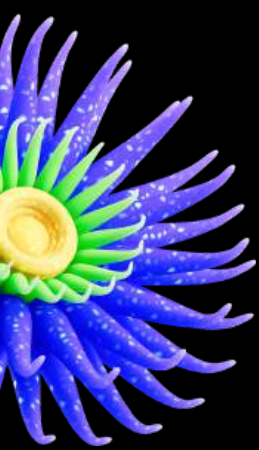
Zaburzenia przetwarzania sensorycznego

Zaburzenia przetwarzania sensorycznego mają swoje źródło w centralnym układzie nerwowym. Pojawiają się wówczas, gdy mózg nieprawidłowo przetwarza informacje sensoryczne pochodzące z ciała lub z otoczenia.

Dziecko z zaburzeniami przetwarzania sensorycznego przejawia trudności w adaptacyjnym reagowaniu na codzienne wrażenia sensoryczne, których inne osoby mogą nie zauważać albo radzić sobie z nimi bez większych problemów.

Klasyfikacja obejmuje trzy główne typy zaburzeń przetwarzania sensorycznego:

1. zaburzenia modulacji sensorycznej, do których należą: nadreaktywność sensoryczna, podreaktywność sensoryczna i poszukiwanie sensoryczne;
2. zaburzenia ruchowe o bazie sensorycznej, w tym zaburzenia posturalne i dyspraksja;
3. zaburzenia różnicowania sensorycznego.

Przykłady Zaburzeń Przetwarzania Sensorycznego

Nadwrażliwość, podreaktywność i dyskryminacja sensoryczna

Przykładem nadwrażliwości sensorycznej mogą być:

- Zakrywanie uszu rękami w reakcji na dźwięki, czyli nadwrażliwość słuchowa;
- Mrużenie, pocieranie i zamykanie oczu w reakcji na światło lub lecącą piłkę, czyli nadwrażliwość wzrokowa;
- Unikanie zabaw w piasku lub malowania palcami, czyli nadwrażliwość dotykowa;
- Odbieranie zapachu jedzenia jako nieprzyjemnego lub wywołującego mdłości, czyli nadwrażliwość węchowa;
- Preferowanie potraw o określonej konsystencji lub smaku, czyli nadwrażliwość smakowa.

Jako przykłady podreaktywności na bodźce lub poszukiwania bodźców można wymienić:

- Rzucanie przedmiotami i trzaskanie drzwiami, czyli poszukiwanie silnych bodźców słuchowych;
- Wpatrywanie się w słońce, czyli poszukiwanie silnych bodźców wzrokowych;
- Częste dotykanie przedmiotów i osób, czyli poszukiwanie bodźców dotykowych;
- Zjadanie i lizanie rzeczy niejadalnych, co może być związane z poszukiwaniem bodźców smakowych i węchowych.

Poszukiwaczem wrażeń sensorycznych może być dziecko biegające po korytarzu, wirujące na poręczy lub często wpadające na inne dzieci.

Zaburzenia dyskryminacji sensorycznej

Wśród zaburzeń przetwarzania sensorycznego wyróżnia się również zaburzenia dyskryminacji sensorycznej. Definiuje się je jako nieumiejętność różnicowania bodźców i rozumienia ich znaczenia.

Dziecko z tego rodzaju trudnościami może na przykład:

- Nie potrafić powiedzieć, gdzie zostało dotknięte;
- Mieć trudności z oceną stopnia odczuwanego bólu;
- Nie potrafić, bez kontroli wzroku i jedynie za pomocą dotyku, powiedzieć, czym jest trzymany przez nie przedmiot.

Przyczyny i Znaczenie Terapii Integracji Sensorycznej

Szczegółowe omówienie zagadnienia

Przyczyny trudności

Dokładna przyczyna trudności z zakresu integracji sensorycznej nie jest znana. Badania pokazują, że mogą mieć na nie wpływ:

- uwarunkowania genetyczne;
- komplikacje prenatalne;
- komplikacje okołoporodowe;
- czynniki środowiskowe.

Wszelkie czynniki patologiczne występujące w okresie płodowym, okołoporodowym i noworodkowym, które negatywnie wpływają na rozwój układu nerwowego, mogą tym samym przyczyniać się do dysfunkcji procesów integracji sensorycznej.

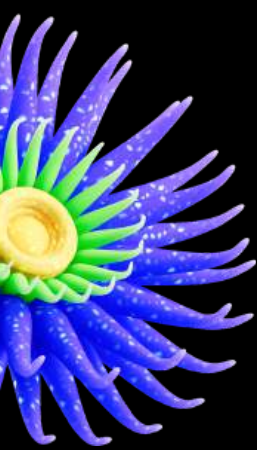
Zaburzenia prawidłowej integracji sensorycznej mogą być także spowodowane niedojrzałością pierwotnych systemów zmysłowych: układu czuciowego, przedsionkowego i proprioceptywnego.

Brak wielozmysłowej stymulacji powoduje, że w korze mózgowej nie tworzą się nowe połączenia synaptyczne, a tym samym nie mogą powstać bardziej złożone obwody neuronalne.

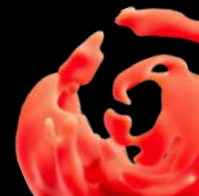
Znaczenie terapii

Metoda integracji sensorycznej jest od lat znana, stosowana i uznawana w wielu krajach. Jak twierdzi A. Jean Ayres, jej metoda wspomaga proces uczenia się i sprawia, że nauka może stać się łatwiejsza.

Rozwój dziecka jest procesem ciągłym. Odpowiednio wcześnie postawiona diagnoza oraz właściwie zaplanowana, kompleksowa terapia pozwalają wyeliminować lub zminimalizować większość dysfunkcji sensomotorycznych.

Profilaktyka i Wspieranie Rozwoju Dziecka

Do bardzo ważnych działań należy zaliczyć profilaktykę. Dziecko powinno mieć jak najwięcej okazji do doświadczania wszelkimi zmysłami otaczającego je świata.

Sensorycznie sprzyjające środowisko nie powinno dostarczać nadmiernej liczby bodźców, które mogą powodować przestymulowanie układu nerwowego. Ważną rolę odgrywa także responsywny rodzic, który zauważa potrzeby dziecka i odpowiednio na nie reaguje.

Tworzenie przyjaznego, bezpiecznego i dostosowanego do potrzeb dziecka środowiska to właściwy kierunek holistycznego wspierania jego rozwoju.

Opracowała

Lucyna Jamruszka
pedagog specjalny, terapeuta metody SI

Literatura

1. Kranowitz C., *Nie-zgrane dziecko. Zaburzenia przetwarzania sensorycznego — diagnoza i postępowanie*, Gdańsk 2012, Wydawnictwo Harmonia.
2. Jodzis D., *Dysfunkcje integracji sensorycznej a sprawność językowa dzieci w młodszym wieku szkolnym*, Gdańsk 2013, Wydawnictwo Harmonia.
3. Maas V., *Uczenie się przez zmysły*, Gdańsk 2016, Wydawnictwo Harmonia.
4. Ayres A. Jean, *Dziecko a integracja sensoryczna*, Gdańsk 2016, Wydawnictwo Harmonia.
5. Odowska-Szlachcic B., Górka-Pik N., *Strategie sensoryczne w jedzeniu i mówieniu*, Gdańsk 2020, Wydawnictwo Harmonia.
6. Kohut D., „Integracja sensoryczna”, w: *Dziecko o specjalnych potrzebach w kręgu interdyscyplinarnej terapii*, red. D. Kohut, Oficyna Wydawnicza Impuls.
7. C. Kranowitz, *Nie- zgrane dziecko. Zaburzenia przetwarzania sensorycznego – diagnoza i postępowanie*, Gdańsk 2012, Wydawnictwo Harmonia, s.53
8. D. Jodzis, *Dysfunkcje integracji sensorycznej a sprawność językowa dzieci w młodszym wieku szkolnym*, Gdańsk 2013, Wydawnictwo Harmonia s. 34
9. ibidem,s. 24